

## Acta-luento 2019

► Tämän vuoden Operatiivisten päivien Acta-luennon piti MD Joachim Hoffmann-Petersen (Syddansk universitet, Odense ja DASAIM Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin) otsikolla Det ku ha vaeret mig – second victim. Koskettava luento kuvasi vaikeita ja surullisia komplikaatioihin tai hoitovirheisiin liittyneitä tapahtumaketjuja ja pohti niiden todellisia syitä. ■

## SAY:n vuoden 2020 jäsenmaksut ennallaan

► Vuosikokouksen päätöksen mukaan SAY:n aktiivijäsen-ten jäsenmaksut vuonna 2020 ovat erikoislääkäreiltä 90 €, erikoistuvilta 65 € ja eläkeläisiltä 45 €. Kunniajäsenet ovat vapautettuja jäsenmaksuista ja yhdistyksen kannattajajäsenet maksavat edelleen 85 €. ■

## SAY:n vuoden väitöskirja

► SAY:n vuoden väitöskirjapalkinnon sai Ilmar Efendijev kirjastaan *Cardiac Arrest Patients in Finnish Intensive Care Units: Insights into Incidence, Long-term Outcomes and Costs*. Ilmar väitteli 1.3.2019 Helsingin yliopistossa. ■

## SAY:n luottamushenkilöt 2020

► Yhdistyksen johtokunnassa oli tänä vuonna kahdeksan erovuorossa olevaa jäsentä. Heistä neljä on ollut johtokunnassa jo kaksi kautta eikä heitä näin ollen voitu valita uudelleen: puheenjohtaja Merja Vakkala, sihteeri Tuomas Huttunen, Annette Moisander ja Maria Heliste. Vesa Kontinen lopettaa Finnanestin päätoimittajana. Varapuheenjohtaja Eija Junttila, rahastonhoitaja Kristiina Hersio ja Riikka Takala olivat ilmoittaneet halunsa tulla valituksi toiselle kaudelle johtokuntaan.

SAY:n puheenjohtajaksi valittiin Eija Junttila. Johtokunnasta pois jääneiden tilalle valittiin Matti Reinikainen (Kuopio, varapuheenjohtaja), Janne Keränen (Oulu, erikoistuvien edustaja), Erik Litonius (Helsinki) ja Aino Saranko (Lappeenranta, keskussairaaloiden edustaja). Finnanestin päätoimittajaksi valittiin Maija Kaukonen (Helsinki). Jäsenistön edustajaksi SSAI:n hallitukseen valittiin Matti Reinikainen. Virve Hiljanen tilintarkastustoimisto Ojala & Tarkela Oy:sta jatkaa yhdistyksen tilintarkastajana,

## Pieniä muutoksia yhdistyksen sääntöihin

► SAY:n vuosikokous 14.11.2019 hyväksyi yksimielisesti kaksi pientä muutosta yhdistyksen sääntöihin.

*§5 Yhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi yhdistyksen johtokunta voi hyväksyä Suomessa laillistetun lääkärin tai lääkärin ammatin harjoittamiseen luvan saaneen lääkärin, joka on osoittanut erityistä kiinnostusta anesthesiologian ja tehohoidon erikoisalaa kohtaan. Jäsenyyttä on anottava kirjallisesti ja siihen on liitettävä yhdistyksen kahden jäsenen allekirjoittama suositus.*

*§8 Yhdistyksen tili- ja toimintavuotena on syyskuun 1. päivän ja elokuun 31. päivän välinen aika.*

Jatkossa yhdistyksen uudet jäsenet hyväksyy siis johtokunta, eikä enää vuosikokous, mikä nopeuttaa jäseneksi pääsyä. Tili- ja toimintakauden muutos puolestaan helpottaa vuosikokousasiakirjojen, kuten tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen saamista ajoissa valmiiksi sekä tilin- ja toiminnantarkastuksen tekemistä. ■

toiminnantarkastajaksi valittiin Tarja Randell ja hänen varahenkilökseen Minna Niskanen.

Vaalitoimikunnassa jatkavat Ulla Ahlmén-Laiho ja Hannaleena Karjalainen. Heidän lisäksi vaalitoimikuntaan valittiin Merja Vakkala (puheenjohtaja), Tuomas Huttunen ja Annette Moisander. ■

## Pro Anesthesia Fennica -palkinto Tarja Randellille

► Pro Anesthesia Fennica -palkinto myönnettiin tänä vuonna dosentti Tarja Randellille.

Hänellä on takanaan erittäin monipuolinen ura anesteziologina ja häntä arvostetaan taitavana klinikkona. Lisäksi hän on toiminut vuosia useissa eri hallintotehtävissä. Randell on ollut aktiivinen tutkija, ohjannut useita väitöskirjoja ja saanut dosentin arvon vuonna 1994. Hänellä on ollut merkittävä asema neuroanesteziologian kehittämisessä Suomessa. Hän on itse saanut neuroanesteziologian erityispätevyyden vuonna 2000 ja on sittemmin kirjoittanut aiheesta useisiin oppikirjoihin ja lehtiin. Tarja on myös toiminut Acta Anesthesiologica Scandinavican toimittajana.

Tarja Randell on toiminut useassa eri tehtävässä SAY:ssa, viimeksi varapuheenjohtajana ja puheenjohtajana. Tarja on myös tunnettu vieraanvaraisuudestaan ja järjestämistään mukavista juhlista. ■



## Eero Turpeinen -luennon piti Leila Niemi-Murola

► Vuoden 2019 Operatiivisten päivien Eero Turpeinen -juhla-luennon piti dosentti Leila Niemi-Murola. Hän oli valinnut otsikokseen "Kisällistä mestariksi". Luento seurasi työpaja osaamisperusteisesta erikoislääkärikoulutuksesta, jossa riittää vielä paljon ratkaistavia kysymyksiä. ■

## Finnanest-palkinnot

► Vuoden 2019 Finnanest-palkinnot saivat LL Pavel Baldin ja LT Timo Kaakinen artikkelista *Voiko vaikeaa aorttastenoosia sairastavalle potilaalle laittaa sentraalisia puudutuksia?*, joka on julkaistu lehdessä 4 / 2019 ja LT Minna Ilmakunnas ja LT Mirka Sivula toimimisesta Finnanestin 1 / 2019 Veri-teeman erikoistoimittajina. Ilmakunnas ja Sivula kirjoittivat myös itse erittäin hyvät artikkelit Finnanestin Veri-teema-numeroon. ■

## Uudet jäsenet

► Vuosikokouksessa hyväksyttiin uudet jäsenet:

- |                       |                         |                      |                       |
|-----------------------|-------------------------|----------------------|-----------------------|
| ▪ Tommi Bergman       | ▪ Luisa-Linda Järvekylä | ▪ Ella-Noora Määttä  | ▪ Marcus Teräs        |
| ▪ Tatiana Canato      | ▪ Oskari Kantonen       | ▪ Jouko Nurkkala     | ▪ Jenna Tolvanen      |
| ▪ Teo Dunderberg      | ▪ Teppo Koski           | ▪ Iida Palo          | ▪ Reetta Vanhanen     |
| ▪ Francesco Filippone | ▪ Jaana Kuisma          | ▪ Hanna Sariola      | ▪ Janne Virtanen      |
| ▪ Greetta Hackman     | ▪ Meeri Leino           | ▪ Tatiana Shestakova | ▪ Alexander von Wendt |
| ▪ Jouni Hirvioja      | ▪ Niko Lindholm         | ▪ Ingvar Söderlund   | ▪ Tuomas Yli-Hallila  |
| ▪ Jaana Humaloja      | ▪ Tuomas Luomaranta     | ▪ Tero Tamminen      |                       |



**Vesa Kontinen**  
vesa.kontinen@helsinki.fi

## Jukka Valanne SAY:n kunniajäseneksi

► Yhdistyksen vuosikokous 14.11.2019 valitsi johtokunnan esityksen perusteella yksimielisesti Jukka Valanteen SAY:n uudeksi kunniajäseneksi.

Jukka Valanne (\*30.9.1942) on valmistunut lääketieteen lisensiaatiksi Oulun yliopistosta 1968 ja saanut anestesiologian erikoislääkärin oikeudet 1974. Hän on väitellyt Helsingin yliopistosta 1992 ja hänet on nimetty anestesiologian ja tehohoidon dosentiksi Oulun yliopistoon 2003. Valanne on saanut tasavallan presidentin myöntämän professorin arvonimen vuonna 2008. Hän on tehnyt työuransa anestesiologina Oulussa ja Rovaniemellä, mistä hän jäi eläkkeelle pitkään hoitamastaan ylilääkärin virasta 2009. Tämän jälkeen hän toimi anestesiologina Terveystalossa Rovaniemellä vuoteen 2014.

Jukka Valanne liittyi SAY:n jäseneksi vuonna 1968. Haastavin vaihe

hänen urallaan oli alku, josta 6 vuotta Jukka oli Lapin keskussairaalan ainoa erikoislääkäri. Ensimmäiset 14 vuotta vanhan sairaalakiinteistön aikana ylilääkäri joutui järjestelemään anestesiapalvelut neljään eri toimipisteeseen eri puolilla kaupunkia. Uudet virat olivat Lääkintöhallituksen luvan varassa eivätkä kunnat halunneet valtionaprosenttiensa laskevan. 1980-luvulta alkaen työ alkoi resurssien parantuessa helpottua, anestesiayksikkö kasvoi ja kehittyi moderniin suuntaan ja sairaalaa kehitettiin houkuttelevaksi työpaikaksi. Varustelutaso oli hyvä, ja esimerkiksi sähköinen tehohoidon tietojärjestelmä otettiin käyttöön toisena koko maassa.

Valanne on tehnyt työtä kaikilla sairaalaorganisaation tasoilla. Sektorijohtajana sairaanhoidollisten palvelujen tulosalueella hänellä oli noin 200 alaista sairaalan sisäisiä

palveluita tuottaneista yksiköistä, joihin kuuluivat leikkaussalien ja tehohoidon lisäksi esimerkiksi sairaala-apteekki, laboratorio, radiologia ja patologia.

Hän kertoo, ettei ole koskaan katunut uravalintaansa. Lapin keskussairaala on ollut merkittävä erikoistumisen alkukoulutuksen antaja ja sieltä on lähtenyt monia kymmeniä erikoistuvia lääkäreitä jatkamaan opintojaan hyvän perehdytyksen saaneina. Jukka on tunnettu hyvänä, innostavana ja koulutusmyönteisenä kouluttajana. Hän toteaa haastattelussa, että piti tiukasti kiinni siitä, että erikoistuvia ei otettu liian lyhyille palvelujaksoille, jotta perehdytys ei käynyt kohtuuttoman raskaaksi.

Jukan tavoitteena oli lisätä anestesiologian arvostusta, mikä edellytti luottamusta ja yhteistyötä erikoisalojen välillä ja hallinnon kanssa. Hän mainitsee erityisen tärkeänä kirurgiyllilääkäri Jorma Ervastian antaman tuen. Lapin keskussairaalan uudisrakennus valmistui 1988. Jukka Valanne oli voimakkaasti mukana sen leikkaus- ja teho-osastojen suunnittelussa.

Jukka Valanteen tieteellinen työ on pääosin - neljää apulaislääkärinä Oulussa tehtyä eläintyötä lukuun ottamatta - tehty Rovaniemellä päiväkirurgiaan ja anestesiologiseen farmakologiaan liittyen, yhteistyössä professori Tapani Tammiston kanssa. Päiväkirurgisiin tutkimuksiin viitataan edelleen alan oppikirjoissa. Jukan

### SAY:n kunniajäsenet

- Jukka Valanne
- Kalevi Pihlajamäki
- Jan-Ola Wistbacka
- Juhani Haasio
- Jussi Heinonen
- Arno Hollmen
- Markku Hynynen
- Jouko Jalonen
- Leena Janhunen
- Aarno Kari
- Kari Korttila
- Matti Lahdensuu
- Leena Lindgren
- Olli Meretoja
- Lauri Nuutinen
- Otto Pitkänen
- Per Rosenberg
- Markku Salmenperä
- Olli Takkunen
- Tapani Tammisto († 2017)
- Matti Vapaavuori († 2019)

ohjaamassa Anna-Maija Korhosen väitöskirjatyössä kehitettiin päiväkirurgisen spinaalipuudutuksen tekniikkaa.

Jukka Valanne oli SAY:n johtokunnan jäsen vuosina 1996–1999. Tuolloin SAY antoi kolme erittäin tärkeiksi osoittautunutta suositusta anestesiatoiminnasta (anestesiatoiminnan järjestelystä 1997, valvonnasta leikkauksen ja anestesian jälkeen 1998 ja valvonnasta anestesian aikana 1999). Suositustyöryhmään kuuluivat Jouko Jalonen, Markku Hynynen, Olli Erkola ja Jukka Valanne. Asia on nyt erityisen ajankohtainen, koska uusi suositus anestesiatoiminnan järjestämisestä julkaistiin Finn-anestissa 4/19. Vuonna 1989 tarjolla oli tasokasta tieteellistä ohjelmaa ja Lappiin liittyviä elämyksiä SAY:n kevätkokouksessa Rovaniemellä. Tämäkin on taas jälleen ajankohtainen asia, kun uusimuotoinen kevätkokous SaySky on järjestetty Kuusamossa, Kittilässä ja taas tänä keväänä Kuusamossa.

Nykyisin Jukka asuu Malediivien pääkaupungissa Maléssa, missä hänen vaimonsa toimii uuden suomalaisen koulun johtajana. Jukka seuraa aktiivisesti maailman, Euroopan ja Suomen politiikkaa. Hän kertoo, että voisi käydä osa-aikaisesti töissäkin. Terveystalossa hän joutui lopettamaan jo 72 vuotiaana, minkä hän kokee ikärasismina.

Finnanest onnittelee uutta kunniajäsentä! ■



SAY:n uusi kunniajäsen Jukka Valanne kiittämässä saamastaan kunnianosoituksesta Operatiivisilla päivillä 2019. Kuva Vesa Kontinen, 2019.